

Ellie och Jonas lär sig om eld

Ellie och Jonas lär sig om eld

Textbearbetning: Boel Werner

Illustrationer: Per Hardestam

2005 Räddningsverket, Karlstad
Enheten för samhällsinriktat säkerhetsarbete

Beställningsnummer: R00-154/03

Hej!

Nu ska vi berätta om en dag när det hände många olika saker.

Den här dagen lärde vi oss en massa nyttiga saker om elden och vad man ska göra för att det inte ska börja brinna. Vi lärde oss också vad man ska göra om det börjar brinna.

Nu vet vi vad man ska tänka på när man tänder levande ljus eller grillar korv. Det är mysigt men om man inte är försiktig kan det bli farligt också.

Man ska alltid ha en vuxen med sig när man tänder ljus eller grillar korv. Elden ska man inte leka med, det är jätteviktigt!

Om du också vill lära dig allt som vi lärde oss den här dagen så kan du lyssna till berättelsen och måla bilderna!

Hej då!

Ellie och Jonas

Så här gick det till >>>

Det är en tidig morgon på förskolan Smörblomman. Barnen samlas skrattande och pratande runt det stora bordet. Men när deras fröken släcker alla lampor och tänder ett levande ljus istället, då blir barnen lugna och tysta.

– Idag ska ni få vara med om någonting spännande, säger fröken. Vi har fått besök av Per och Sofia från räddningstjänsten. De har kommit hit för att berätta lite för oss om rök och eld. Och om vad man ska göra ifall det börjar brinna.

Barnen fnissar och kikar lite blygt på Per och Sofia, som sitter på varsin stol och ser ganska varma ut i sina larmkläder.

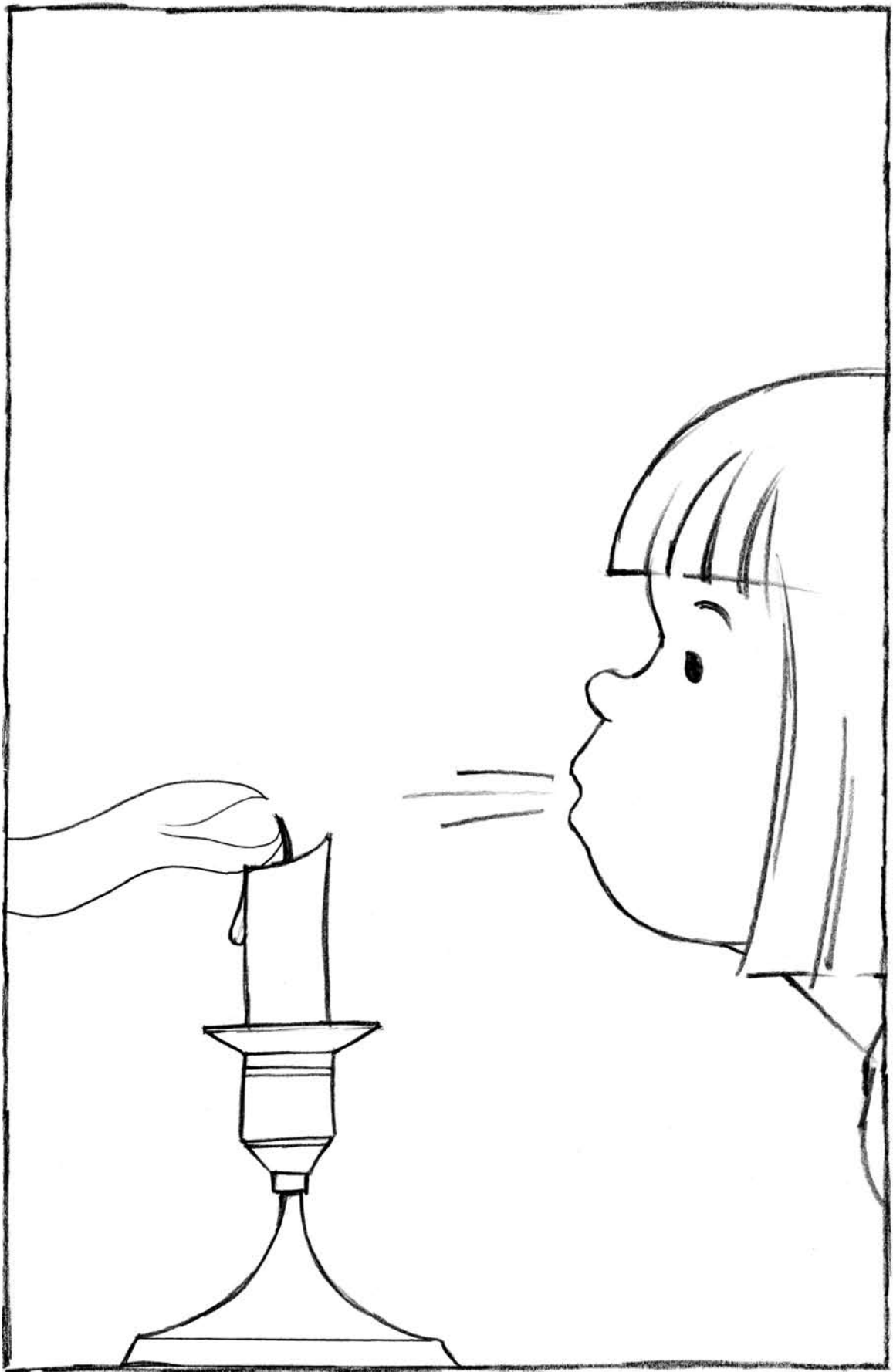
– Är du verkligen en brandman? ropar Ellie till Sofia. Jag tycker du ser ut som en brandtjej!

Sofia skrattar och säger, att de gärna får kalla henne brandtjej om de vill.

Sedan går de och sätter sig på golvet i lekrummet istället, för att kunna se och höra bra när brandmännen berättar. Alla barnen rusar iväg för att få bra platser på golvet. Fröken sätter sig också och sedan frågar hon: Är det någon som kan säga om vi har glömt något nu? Det blir alldeles tyst en stund, men så räcker Jonas upp handen och säger: Vi skulle nog ha släckt ljuset, eller hur?

Nu sitter barnen, fröken och brandmännen på golvet.

Kom ihåg att släcka levande ljus!

– Ni vet väl att elden och röken är farliga, säger Per allvarligt.

Barnen nickar.

– Vad ska man göra om det börjar brinna här i förskolan då? fortsätter Per.

– Skynda sig ut! ropar Ellie.

– Just det, säger Per.

– Och så ska man skrika: Det brinner! ropar Ellies bästis Tilda.

– Det stämmer säger Sofia.

Sen berättar Sofia, att även om det är mycket rök i rummet, så finns det frisk luft längst nere vid golvet, och därför kan man krypa under

röken för att komma ut.

– Så här! visar Sofia, kryp som jag! Långt nere vid golvet!

När de har övat en stund på att krypa under röken, ända fram till ytterdörren, så säger Sofia: Vad ska man göra när man har kommit ut då?

– Stanna ute! ropar Oscar, och hela gruppen skrattar, för Oscar är en sån där kille som alltid vill vara ute, och aldrig vill gå in!

Ta dig ut! Ropa: Det brinner! Stanna ute!

– Hur gör man om man behöver larma räddningstjänsten då, frågar Per. Är det någon som vet numret?

Både Ellie och Jonas viftar med armarna, och berättar sen i munnen på varann, att man ska ringa 112, det vet de, för det gjorde deras mamma en gång när det började brinna i bilen.

– Just det, bra att er mamma visste det, säger Per och fortsätter: Så här kan man komma ihåg det. Han pekar, först på munnen: En mun,

sen på näsan: En näsa och sist på ögonen: Två ögon.

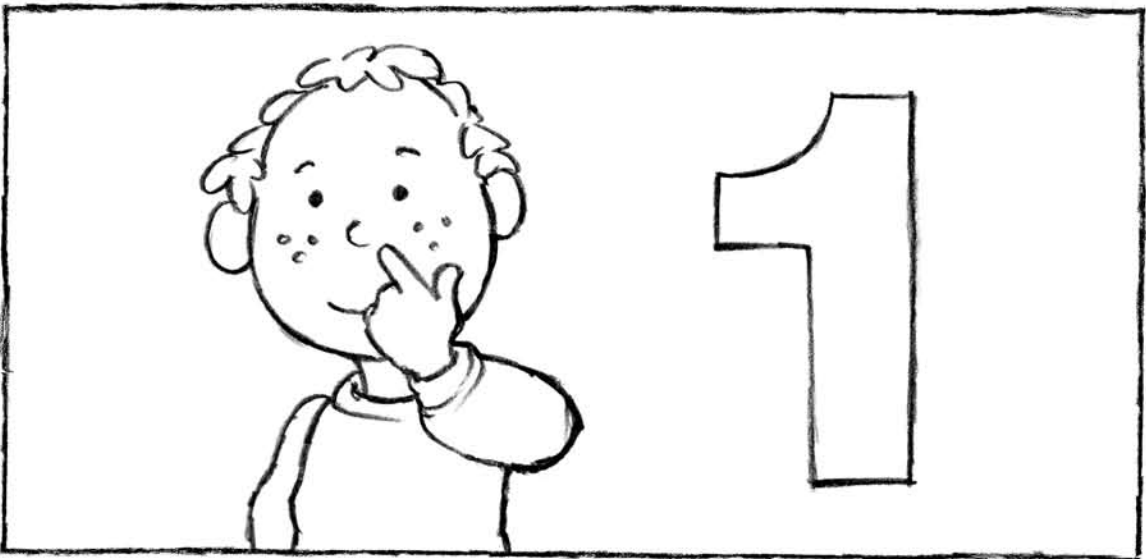
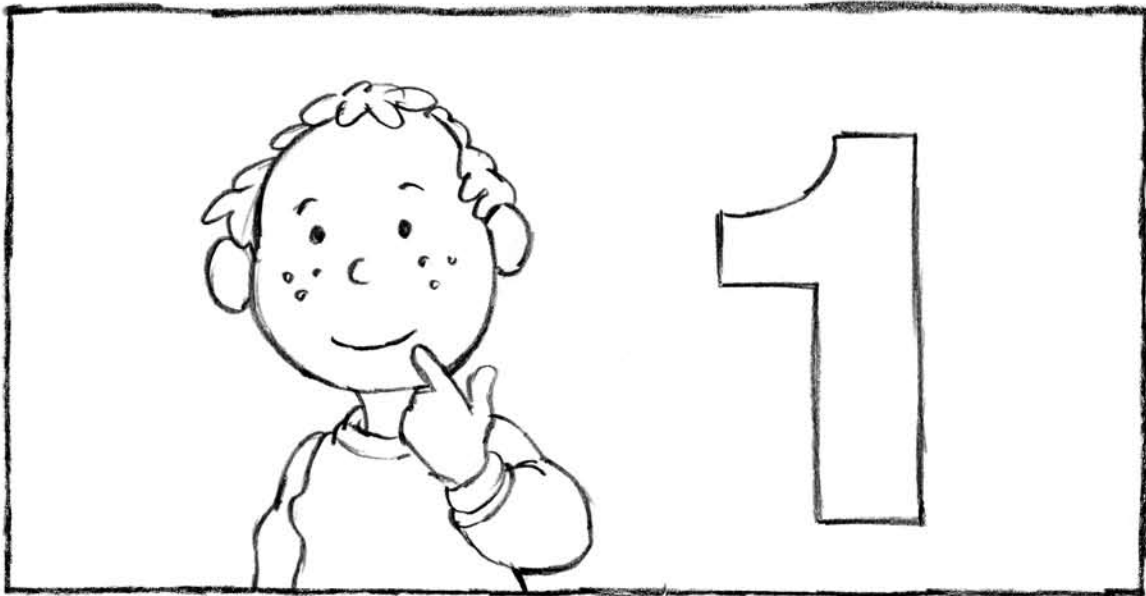
– En mun, en näsa, två ögon, säger alla barnen och övar en liten stund.

– Bra! säger Per. Ni verkar kunna det här. Ska vi gå ut och elda lite nu?

– Elda? säger Jonas. Här?

– Ja, gillar ni inte korv? säger Per.

Genom att ringa 112 när man behöver hjälp kan man nå räddningstjänst, polis och ambulans

När de kommer ut, letar Sofia upp ett ställe som är lämpligt att elda på. Hon och barnen samlar stenar som de lägger i ring så att det blir en eldstad. Sen staplar hon upp ved som de har haft med sig.

Plötsligt hörs höga rop från en skogsdunge en bit bort. De får se några större barn, Nicke, Martin och Hanna, som kommer springande.

– Hjälp! skriker Hanna. Det brinner!

Alla vänder sig om, upp bakom träden i skogsdungen stiger ett rökmoln!

– Kom ... vi kan inte släcka ... det var inte meningen ... snyftar Nicke.

Han tar tag i Sofias arm och drar henne med sig. I förbifarten hugger Sofia tag i vattenkannan som de tagit med för att kunna släcka elden när de grillat färdigt. Per rusar också med.

Fröken måste ropa åt barnen att stanna, de vill också springa bort för att se vad som händer. Men fröken säger: Nej. Det kan vara farligt. Vi kan vara i vägen. Man springer inte

till en brand. Vi stannar här.

Efter en stund kommer brandmännen tillbaka med Nicke, Martin och Hanna som ser alldeles gråtfärdiga och rädda ut.

– Det gick bra, säger Sofia. Det gick att släcka med vattenkannan.

– Kan ni ge mig tändsticksasken säger Per, och Nicke drar långsamt fram den ur fickan.

Per tittar på de stora barnen.

– Det här var inte bra, säger han strängt. Det är jättefarligt att leka med tändstickor. Det vet ni nu va?

Nicke, Martin och Hanna nickar.

– Men vet ni vad som *var* bra, säger Per: Jo, att ni sprang direkt och hämtade hjälp när ni såg att det behövdes! Tack vare det så hände det ingenting allvarligt!

Och så ger han Nicke, Martin och Hanna en stor kram!

Lek inte med eld!

Äntligen kan de börja grilla! Veden har brunnit ner till glöd och värmer skönt när de sitter runt omkring med sina pinnar och korvar.

– Tänk att eld kan vara så mysig, säger Ellie.

– Ja, och farlig på samma gång, säger Jonas och tittar bort mot skogsdungen där det brann nyss.

– Ja, jösses, vilken tur att ni var här! säger fröken och tittar på brandmännen. Det där kunde ha gått illa. Det blåser ju litegrann.

Per och Sofia nickar.

– Eld kan sprida sig väldigt snabbt när det blåser, säger Sofia.

– Och nu blåste det faktiskt rakt mot förskolan, säger Per.

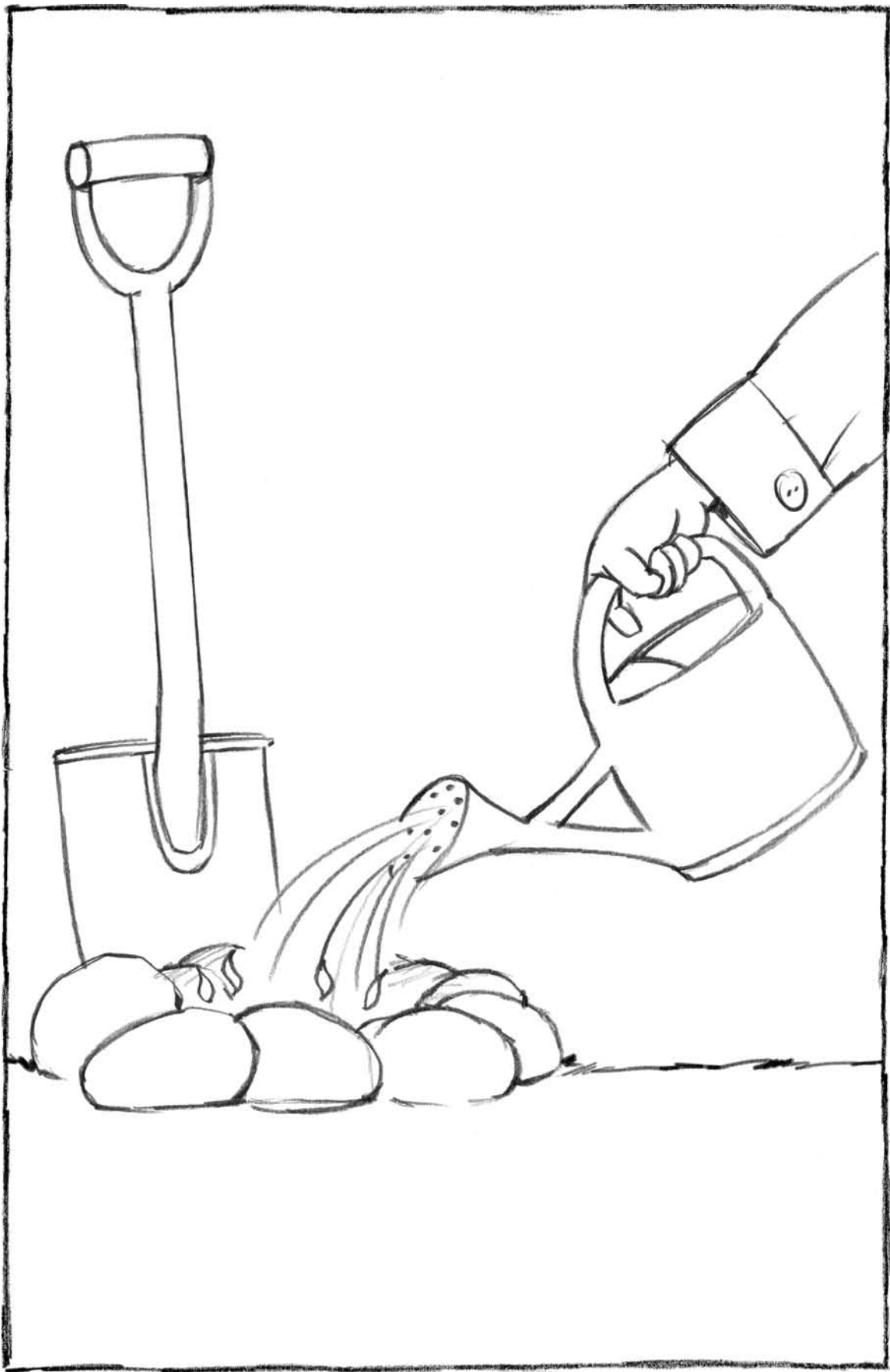
Fröken och alla barnen tittar på varann och ryser.

– Aj! säger Ellie och blinkar. Hon har fått rök i ögat.

– Kom och sätt dig på den här sidan istället, säger Per och gör plats för Ellie bredvid sig.

När korvarna är grillade och uppättna, släcker Per och Sofia brasan ordentligt

Släck elden med vatten!

Nu är det sen eftermiddag och Ellie och Jonas pappa hämtar dem på förskolan. Barnen hoppar i kläderna och tävlar till bilen.

– Kör fort! Jag är hungrig! säger Ellie när hon hoppar in i baksätet.

Jonas gråter för att Ellie kom före honom till bilen.

De kommer hem och pappa börjar direkt att laga en lasagne.

Mamma kommer hem från jobbet och hinner skära lite sallad. Äntligen är maten klar.

– Jag först! säger Ellie när maten kommer på bordet.

– Nej jag! säger Jonas.

– Men hallå, akta dig! säger Ellie, men det är för sent. Jonas sträcker ut handen och drar till sig den heta ugnformen.

– *Ajj!* Jonas skriker rakt ut.

Förskräckt tittar han på handen där han har bränt sig. Sen tar han ett djupt andetag och sätter igång att vråla.

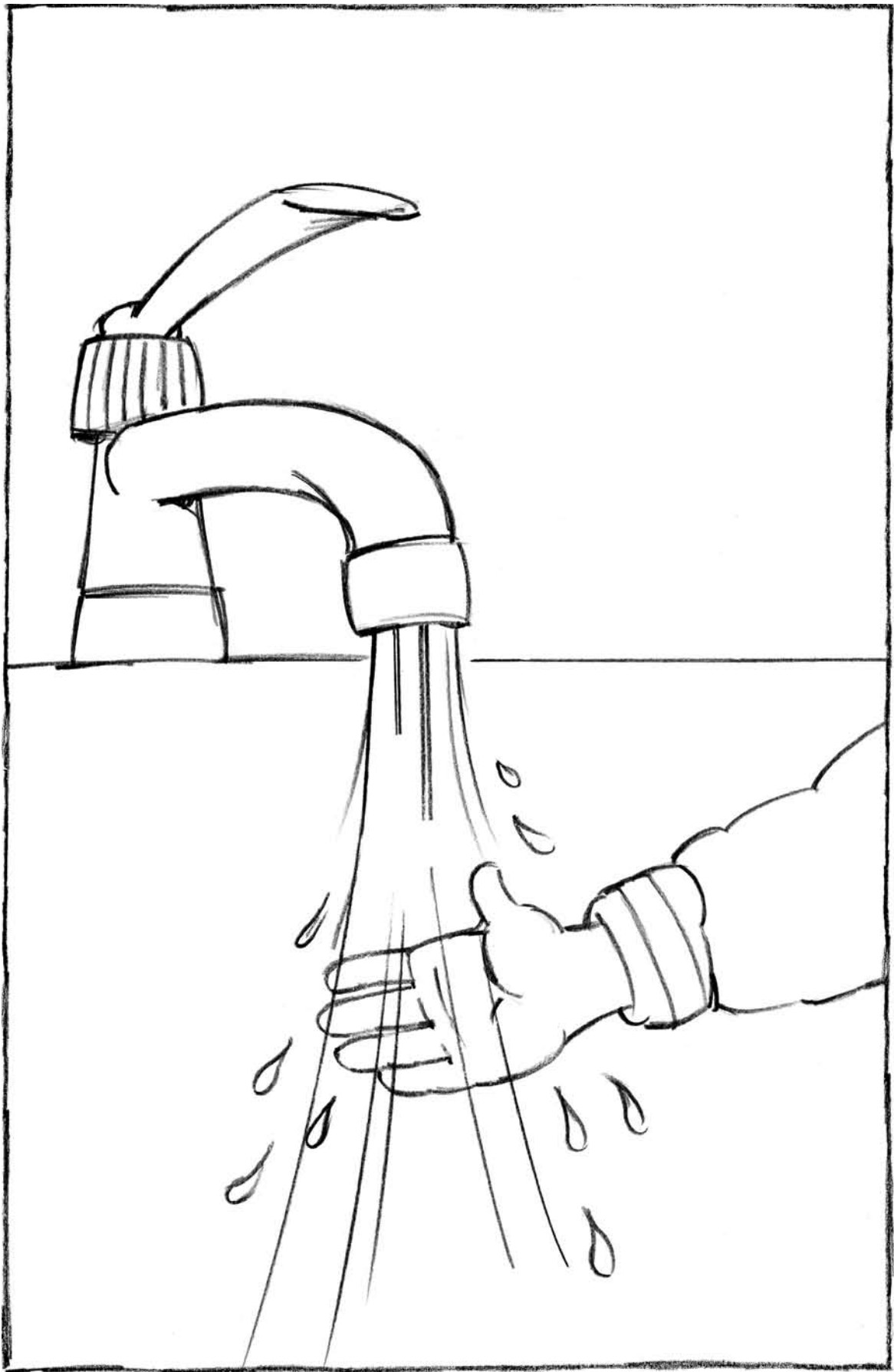
– Jösses! säger pappa. Kom fort, Jonas!

Pappa får med sig Jonas till diskbänken och sätter den brända handen under kranen. Så sätter han igång att spola svalt vatten och där får Jonas stå medan vattnet sköljer över handen.

Efter en stund slutar Jonas skrika och gråta, och pappa håller upp vatten i en skål som Jonas får ha den brända handen i medan han äter.

Det är lite knepigt för Jonas att äta med en hand, men det svala vattnet gör faktiskt att brännskadan inte gör lika ont.

Spola länge med svalt vatten om du bränt dig

Medan de äter berättar barnen om dagen.

– Vi träffade två brandmän idag. Fast en av dem var en brandtjej, säger Ellie.

– Vi fick lära oss att krypa! ropar Jonas.

– Under röken, fyller Ellie i.

– Och att man kan ringa 112 om det börjar brinna, fast det visste vi redan, säger Jonas.

Jonas och Ellie fortsätter glatt att berätta vad som hänt under dagen. Men plötsligt ser Jonas fundersam ut.

– Tänk om det börjar brinna här hemma då? säger han.

– Kan det det? frågar Ellie oroligt.

– Jaa, säger mamma. Risken är förstås li-

ten, men det kan hända. Det är därför vi har brandvarnare och brandsläckare.

– Har vi? säger Ellie och Jonas. Var då?

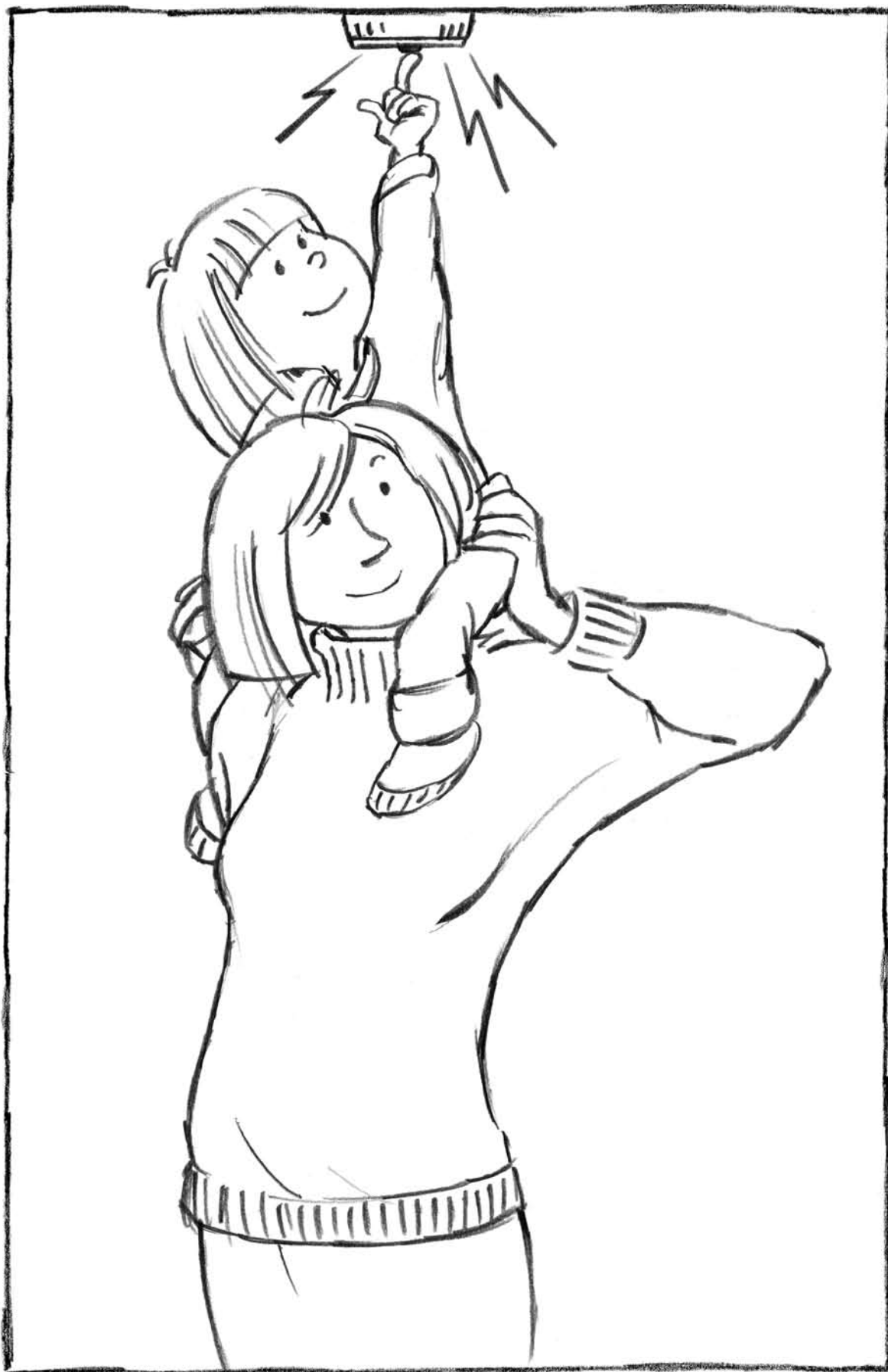
Då följer mamma och pappa med Ellie och Jonas och visar dem brandvarnarna som sitter i taket på båda våningarna, och brandsläckaren under trappan i hallen. Både Ellie och Jonas har sett de här sakerna förut, fast inte riktigt tänkt på vad de var för någonting.

– Om det börjar brinna så tjuter brandvarnaren jättehögt, så man vaknar även om man sover som en stock, säger mamma.

– Man kan trycka på den där knappen för att testa om brandvarnaren funkar, säger pappa och pekar.

– *Jag vill trycka! Jag vill trycka!* skriker både Ellie och Jonas, så mamma lyfter upp dem en i taget.

Brandvarnaren ska sitta i taket!

Det är kväll. Ellie och Jonas ligger i sina sängar och har fått tusen godnattpussar av mamma och pappa.

- Jag ska bli en sån där brandtjej när jag blir stor, säger Ellie och gäspar.
- Det ska jag med! säger Jonas.

Och så fnissar de ända tills de somnar. Och drömmer om allt som hände den här dagen.

Räddningsverket, 651 80 Karlstad
Tel 054-13 50 00, fax 054-13 56 00, www.srv.se

Beställningsnummer: R00-154/03. Fax: 054-13 56 05. E-post: publikationsservice@srv.se